

**RAPORT
Z REALIZACJI**

**GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE RZEPIN
ZA 2023 ROK**

**Zadania zrealizowane w ramach
profilaktyki i rozwiązywania problemów
alkoholowych w 2023 roku.**

Problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż dotyczą różnych sfer naszego życia i powodują wielorakie szkody (społeczne, zdrowotne, ekonomiczne) zarówno te wymierne choćby związane z opieką zdrowotną, wypadkami drogowymi czy przestępczością, jak i te niewymierne, jakimi są cierpienie i ból. By skutecznie przeciwdziałać problemom związanym z alkoholem oraz eliminować ich niekorzystny wpływ na społeczeństwo, konieczne jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Na szczeblu gminnym zadania te realizowane są w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, a także podejmowania takich przedsięwzięć, które będą przestrzegać przed zgubnymi skutkami nadużywania alkoholu. Zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii były realizowane w formach dostosowanych do aktualnych potrzeb lokalnych, w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Działania podejmowane w ramach programu były dostosowywane do specyfiki środowiska lokalnego, a ich charakter był wielokierunkowy, aby mógł dotrzeć do jak największej liczby osób. Działania te skupiały się wokół celów i poszczególnych zadań wymienionych w Programie. Na realizację powyższego programu w 2023 roku zostały wykorzystane środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małpek.

Plan na 2023 r. - **495 125,67**

Wykonanie w 2023 r. - **428 852,88**

Zadanie 1

Zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.

Ważnym zadaniem samorządu gminnego w zakresie strategii przeciwdziałania uzależnieniom jest zapewnienie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Przez cały czas była świadczona pomoc terapeutyczna w Punkcie Konsultacyjnym w Rzepinie. W każdy poniedziałek (od godz. 15³⁰ do godz. 18³⁰) i w każdy czwartek (od godz. 15³⁰ do godz. 19³⁰) dyżury pełnili specjaliści psychoterapii uzależnień.

Terapeuta w poniedziałki w trakcie 42 dyżurów udzielił 91 porad 39 osobom. W tym:

- 50 spotkań motywacyjno – diagnostyczne z osobami uzależnionymi od alkoholu (diagnoza, mikroedukacja o uzależnieniu, informacja o terapii i motywacja do jej podjęcia), w tym 2 osoby uzależnione od narkotyków;
- 9 rozmów z członkami rodzin osób uzależnionych na temat interwencji, terapii, zapobieganiu przemocy w rodzinie (wsparcie, mikroedukacja);
- 31 rozmów wspierających dla osób po ukończonej terapii w ramach systemu after care (analiza postępów, umiejętności i radzenia sobie z głodem alkoholowym, rozpoznawanie nawrotów i zapobieganie, praca nad uzależnieniami zastępczymi);
- 1 spotkanie z osobą identyfikującą się z problemami charakterystycznymi dla DDA (wsparcie, mikroedukacja, informacja o dostępności leczenia).

Terapeuta w czwartki w trakcie 46 dyżurów, udzielił porad 27 osobom podczas 78 spotkań indywidualnych i grupowych. W tym:

- 24 spotkania diagnostyczno – motywujących, w celu określenia problemu zgłaszanego przez klienta, określeniu stopnia zaawansowania, oraz wzbudzenia motywacji do leczenia,

- 10 spotkań grupowych dla osób uzależnionych, w celu analizy i poszukiwania strategii radzenia sobie z problemem alkoholowym,
- 18 spotkań z osobami współuzależnionymi, w celu pomocy w rozpoznaniu przez osobę współuzależnioną sytuacji, w której się znajduje i zrozumienia przez nią schematów swojego postępowania w związku z osobą uzależnioną oraz motywacji do podjęcia leczenia swoich dezadaptacyjnych zachowań,
- 11 spotkań z osobą, które była ofiarą przemocy w rodzinie, w celu wsparcia działań mających na celu zatrzymanie przemocy oraz zmiany przekonań oraz zachowań prowadzących do eskalacji przemocy,
- 8 spotkań z osobami, które były sprawcą przemocy w rodzinie, w celu zatrzymania przemocy, uświadomienia konsekwencji wynikającej z niepodjęcia takich działań oraz znalezienia placówki zajmującej się leczeniem sprawców przestępstw przemocy.

Dwa razy w miesiącu dyżur pełnił radca prawny. Z konsultacji skorzystało 17 osób.

W Punkcie Konsultacyjnym w każdy poniedziałek o godz. 18³⁰ spotyka się Grupa AA „Droga”, w każdą środę o godz. 18⁰⁰ Grupa AA „Grzegorz”. Grupy są istotnym partnerem dla gminy. Stanowią ważne miejsce promowania zdrowego i trzeźwego stylu życia dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz podejmują działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym. Oddziaływanie grup poprzez dzielenie się swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją są źródłem często niewymiernych korzyści dla swoich członków w radzeniu sobie z problemem alkoholowym i powrocie do zdrowego funkcjonowania w życiu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest organem przede wszystkim podejmującym czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Do zadań Komisji w ramach działań wynikających z procedury zobowiązania do leczenia należy:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem wyżej wymienionych przesłanek,
- przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi, które mają na celu dobrowolne poddanie się terapii,

- jeżeli osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania, uzasadnione jest skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez lekarza biegłego,
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego miejscu zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy.

Do innych ustawowych zadań Komisji należy także:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Rzepinie,
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Burmistrza Rzepina).

Członkowie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2023 r. odbyli 12 posiedzeń, ponadto członkowie Komisji w każdy ostatni wtorek miesiąca pełnili dyżury w Punkcie Konsultacyjnym od godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰.

Zespół ds. motywowania do leczenia odwykowego spotkał się na 10 posiedzeniach. Na rozmowy informacyjno – motywacyjne, które przeprowadzał zespół zostało zaproszonych 69 osób. Na rozmowy zgłosiło się 27 osób. Komisja nie wytypowała osób do przebadania przez lekarza biegłego. Do Sądu Rejonowego w Słubicach zostały skierowane 2 wnioski.

GKRPA wydała 10 postanowień odnośnie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej oraz przeprowadziła kontrolę w 3 punktach posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Komisariat Policji w Rzepinie w 2023 r. przesłał do Komisji zawiadomienia o przeprowadzonych interwencjach i założonej procedurze „Niebieska Karta” wobec osób stosujących przemoc, którzy znajdowali się w stanie nietrzeźwym - ilość wniosków 4. Wobec powyższego zespół ds. motywowania podejmował szybkie działania zmierzające do zmotywowania i podjęcia leczenia przez osobę uzależnioną. Zapytania z komisji -10.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracowała również z Prokuraturą Rejonową w Słubicach. Na wniosek Prokuratury Komisja w 2023 r. udzieliła 13 odpowiedzi, w stosunku do osób, które były prowadzone przez Komisję, jak również wobec których nie było zgłoszeń o leczenie odwykowe.

Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie zwracał się z pisemną prośbą do GKRPA o podejmowanie wspólnych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy w rodzinie w ramach uruchomionej procedury „Niebieskiej Karty” oraz o zdiagnozowanie i skierowanie sprawcy przemocy na leczenie odwykowe. Członkowie komisji zaangażowali się w pracę grup roboczych w celu bezpośredniego rozwiązania problemów z indywidualnym przypadkiem, w którym dominowała przemoc wynikająca z nadużywania alkoholu. Ilość udzielonych informacji o podjętych działaniach - 4, udział w posiedzeniach grup roboczych – 12, ilość wniosków skierowanych do GKRPA – 4.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzepinie zwracał się do GKRPA z podaniami o zdiagnozowanie i podjęcie działań mających na celu skierowanie na leczenie osób nadużywających alkohol i stosujących przemoc wobec członków najbliższej rodziny. Ilość złożonych wniosków – 6.

Zrealizowane zadania	Wskaźnik realizacji zadania - liczba odbiorców objętych działaniem	Koszt realizacji zadania
Dyżury terapeutów – wynagrodzenie.	Liczba osób: 72	23.705,00
Najem i utrzymanie pomieszczeń Punktu Konsultacyjnego w Rzepinie (opłaty, zakup środków chemicznych, art. biurowych).		39.309,94
Dyżury członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Liczba osób: 69	34.446,33
Dofinansowanie do obozu terapeutycznego oraz spotkania integracyjnego osób uzależnionych utrzymujących abstynencję.	Liczba osób: 90	18.640,00

Wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu (zakup artykułów na potrzeby pacjentów i personelu w Samodzielnym Publicznym Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Międzyrzeczu w ramach współpracy z placówkami lecznictwa odwykowego celem lepszego poziomu świadczenia usług terapeutycznych	Liczba placówek: 1	2.091,96
Szkolenia dla osób realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (pedagodzy, nauczyciele, pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych).	Ilość osób: 8 Ilość szkoleń: 3	2.395,50
Koszt realizacji zadań:		120.588,73

Zadanie 2

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, społecznej i prawnej.

Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe jest kolejnym istotnym zadaniem podejmowanym w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Szkody zdrowotne związane z alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin. Nadużywanie alkoholu przez jednego członka rodziny, destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną wielu cierpień. Różne formy agresywnych zachowań rodziców, zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych i potrzeb dziecka, wywierają destrukcyjny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci oraz na proces rozwoju. Dlatego bardzo ważne jest udzielenie pomocy w odniesieniu dla rodzin, w których występują problemy alkoholowe ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Zrealizowane zadania	Wskaźnik realizacji zadania - liczba odbiorców objętych działaniem	Koszt realizacji zadania
Prowadzenie zajęć opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych W tym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ dożywianie dzieci ➤ najem i utrzymanie pomieszczeń ➤ zakup art. papierniczych ➤ zakup art. chemicznych ➤ płace pracowników świetlic ➤ wycieczki ➤ warsztaty 	Liczba osób: 14	148.193,89
Koszt realizacji zadania:		148.193,89

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Zrealizowane zadania	Wskaźnik realizacji zadania - liczba osób objętych działaniem	Koszt realizacji zadania
Programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży - program rekomendowany - Archipelag Skarbów, Unplugged	Liczba odbiorców: 519	16.900,00
Inne programy i warsztaty profilaktyczne z obszaru profilaktyki uniwersalnej.	Liczba odbiorców: 260	4.000,00
Wspieranie realizacji programów profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec alkoholu - turnieje sportowe i spotkania profilaktyczne.	Liczba odbiorców: 80	1.481,29
Spektakle profilaktyczne dla uczniów	Liczba odbiorców: 180	650,00

Zakup materiałów i gadżetów edukacyjnych dot. kampanii profilaktycznej: - Zachowaj Trzeźwy Umysł, - Postaw na rodzinę, - Odpowiedzialny kierowca, - Przeciw pijanym kierowcom.	Liczba odbiorców: 2700	44.693,79
Realizacja festynów rodzinnych i innych przedsięwzięć rodzinnych w ramach kampanii edukacyjno – profilaktycznej „Postaw na rodzinę” i „Zachowaj Trzeźwy Umysł”	Liczba odbiorców: 600	24.272,27
Pozalekcyjne zajęcia sportowe (wynagrodzenie, zakup art. sportowych).	Liczba osób: 20	7.250,91
Materiały profilaktyczne, literatura		822,00
Koszt realizacji zadań		100.070,26

Zadanie 6

Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób.

Zrealizowane zadania	Wskaźniki realizacji zadania – liczba osób objętych działaniem	Koszt realizacji zadania
Centrum Integracji Społecznej (dotacja)	Liczba osób: 22	60.000,00

Zadania zrealizowane w ramach przeciwdziałania narkomanii w 2023 roku.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku określa zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii. Dokumentem prawnym, na podstawie którego prowadzona była realizacja działań był Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023, który stanowił załącznik do Uchwały nr LV/368/2022 Rady Miejskiej w Rzepinie z dnia 31 marca 2022 r. Na realizację zadań określonych w programie zostało przeznaczone część środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Plan na 2023 r. - **25.000,00**

Wykonanie w 2023 r. - **13.047,82**

Zadania realizowane w ramach Programu w 2023 r. skoncentrowane były przede wszystkim na rozwijaniu i wspieraniu działalności edukacyjnej w zakresie informowania o szkodliwości narkotyków, prowadzenia działalności wychowawczej i zapobiegawczej oraz realizacji programów profilaktycznych.

Zadanie 1 i 2

Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej.

W ramach realizacji tego zadania prowadzono dyżury w Punkcie Konsultacyjnym w Rzepinie. W 2023 roku do Punktu Konsultacyjnego zgłosiły się 2 osoby z problemem narkotykowym.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Zrealizowane zadania	Wskaźniki realizacji zadania – liczba osób objętych działaniem	Koszt realizacji zadania
Realizacja ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Postaw na rodzinę”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł” W ramach kampanii: zakup materiałów edukacyjnych, realizacja festynu.	Liczba osób: 600	8.247,82
Realizacja warsztatów dla uczniów i rodziców „Skutki prawne i zdrowotne zażywania substancji psychoaktywnych”.	Liczba osób: 130	4.800,00
Koszt realizacji zadań		13.047,82

Sporządziła:

Ewa Sierant – Lipnicka

Pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych